

वस्तुगत प्रश्नोत्तर

- नेपाली सेनाको प्रधानसेनापतिमा हालै कसलाई नियुक्त गरियो ?
बलाधिकृत रथी प्रभुराम शर्मा (२०७८ भदौ २५ देखि कार्यकाल सुरु)
नेपाली सेनाको कायममुकायम प्रधानसेनापतिको कार्यभार सम्हाल्दै आउनुभएका बलाधिकृत रथी शर्मालाई सो पदमा नियुक्त (२०७८ भदौ ११ गते) गरिएको।
- नेपाली सेनामा ३७ वर्ष वित्ताउनुभएका शर्मा ब्राह्मण जातिबाट सो पदमा पुग्ने पहिलो सेनापति हुनुहुन्छ।
- उहाँले त्रिभुवन विश्वविद्यालयबाट इतिहास विषयमा स्नातकोत्तर र भारतको मद्रास विश्वविद्यालयबाट प्रतिरक्षा तथा रणनीतिक शास्त्रमा एमफिल गर्नुभएको।
- जनवादी गायक जेबी टुट्टे (जुठवाहादुर खड्गी)को निधन कहिले भएको हो ?
वि.सं. २०७८ भदौ १०
- माधवकुमार नेपाल नेतृत्वको नेकपा (एकीकृत समाजवादी)लाई दलको मान्यता कहिले प्रदान गरिएको हो ?
वि.सं. २०७८ भदौ ९
- (नेकपा एमालेबाट अलग भएर माधवकुमार नेपाल पक्षद्वारा नेकपा (एकीकृत समाजवादी) पार्टी दर्ताका लागि निर्वाचन आयोगमा निवेदन दिएको।)
- अन्तर्राष्ट्रिय विकास साफेदारले नेपालमा सहायता प्रदान गर्ने सम्बन्धमा कति बुँदे आधारभूत मार्गदर्शन जारी गरेका छन् ?
१५ बुँदे
- विभिन्न चौध अन्तर्राष्ट्रिय विकास साफेदारले नेपालमा जात, धर्म, सम्प्रदाय र राजनीतिक दलका आधारमा नभई अन्तर्राष्ट्रिय स्वीकृत सिद्धान्तका आधारमा जवाफदेही र निष्पक्ष रूपमा पारदर्शी तथा समावेशी सहयोग गर्ने भन्दा कार्यक्रम सञ्चालनका लागि सन् २०१९ जुनमा १५ बुँदे आधारभूत मार्गदर्शन जारी गरेका।
- संयुक्त राष्ट्रसङ्घ, युरोपियन युनियन, डानिडा प्रोग्राम सपोर्ट युनिट नेपाल, स्विस् एजेन्सी फर डेभलपमेन्ट एन्ड कोअपरेसन (एसडीसी), नर्वेजियन दूतावास, आईएनजीओहरूको सङ्घ, अस्ट्रेलियन एड, कोरियन विकास संस्था (कोडका), फिनल्यान्ड दूतावास, जर्मन सहयोग नियोग, नेदरल्यान्ड विकास सङ्गठन, अमेरिकी दूतावास, यूके एड तथा जाडकाले आधारभूत मार्गदर्शन जारी गरेका।
- कार्य सञ्चालनसम्बन्धी आधारभूत मार्गदर्शन पहिलो पटक सरास्र द्वादशका बेला सन् २००२ मा र त्यसपछि सामान्य परिमार्जनसहित सन् २००७ मा जारी गरिएको।
- नेपालमा किसान सूचीकरण राष्ट्रिय अभियानको सुरुवात कहिलेदेखि गरिएको हो ?
वि.सं. २०७७ फागुन २२
- कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयले तयार पारेको किसान सूचीकरण व्यवस्थापन प्रणालीको शुभारम्भ गर्दै अभियान थालनी गरिएको।
- सूचीकरण अभियानपश्चात् सरकारबाट उपलब्ध हुने सेवा सुविधा वार्षिक किसानले पाउने विरवास गरिएको।
- युरोपियन युनियनको सहयोगमा किसान सूचीकरण व्यवस्थापन प्रणाली कार्यक्रम सञ्चालन नभएको।
- राष्ट्रिय योजना आयोगले कतिवटा औद्योगिक क्षेत्रलाई बहुवर्षीय आयोजनाका रूपमा अधि बढाउन स्वीकृत दिएको छ ?
तीनवटा। (कञ्चनपुरको दैजी-छेला, बाँकेको नौवस्ता र मकवानपुरको मयूरधाप)
- आयोगको २०७७ चैत ९ को बैठकद्वारा ती औद्योगिक क्षेत्रलाई बहुवर्षीय आयोजनाका रूपमा अधि बढाउन स्वीकृत दिँदै सोत सुनिश्चितताका लागि अर्थ मन्त्रालयको सहमति माग गर्ने निर्णयसमेत गरिएको।
- यी औद्योगिक क्षेत्र आयोगको आयोजना बैङ्कमा समेत समावेश भएका।
- आयोगले बहुवर्षीय टेक्नासम्बन्धी मापदण्ड, २०७७ अनुसार ती औद्योगिक क्षेत्रलाई बहुवर्षीय आयोजनाका रूपमा अधि बढाउन स्वीकृत दिएको।
- ५० करोड रुपियाँभन्दा बढी लागत अनुमान भएका तथा निर्माण सम्पन्न गर्न दुई वर्षभन्दा बढी समय लाग्ने आयोजनालाई बहुवर्षीय आयोजनाका रूपमा अधि बढाउने मापदण्डमा उल्लेख रहेको।
- प्रसिद्ध समाजसेवी तुलसी मेहरद्वारा जनचेतना जगाउने उद्देश्यका

- साथ सञ्चालन गरिएको चर्चा प्रचार नामक अभियानमा रोक लगाउने राणा प्रधानमन्त्री को हुन् ?
भीमशमशेर
- नवीकरणीय ऊर्जाको विश्वव्यापी रूपमा व्यापक प्रयोग र विगो उपयोग गर्ने उद्देश्यका साथ इन्टरनेसनल रिन्युएबल इनर्जी एजेन्सी (आइरेना)को स्थापना कहिले भएको हो ?
सन् २००९ जनवरी २९
- २०७४ असोज २५ को संसद् बैठकले यसबारेको विधानलाई सर्वसम्मत रूपमा अनुमोदन गरेपछि नेपाललाई सो निकायको सदस्य बन्ने बाटो सहज भएको। संसद्बाट अनुमोदन भएको दस्तावेज आइरेना मुख्यालय यूएई पठाएपछि नेपाल सो निकायको औपचारिक रूपमा सदस्य बन्ने। सन् २००९ मा जर्मनीको बोनमा सम्पन्न फाउन्डिङ कन्फरेन्समा सहभागी नेपालले यसबारेको विधानमा हस्ताक्षर गरेर सदस्य बन्ने प्रतिबद्धता जनाए पनि औपचारिक प्रक्रिया भने अधि बढ्न सकेको थिएन।
- यससँगै नेपाल दक्षिण एसियाबाट आइरेनाको सदस्य बन्ने कान्छो मुलुक बनेको।
- सारकका सबै सदस्य राष्ट्रसहित कुल १६५ मुलुक सो नियोगको सदस्य बनेका।
- नेपाल विद्युत् प्राधिकरणले अनलाइन प्रणालीबाट विद्युत् महसुल तिर्ने सक्ने व्यवस्था कहिलेदेखि गरेको हो ?
वि.सं. २०७४ भदौ ५
- पाटनको सुन्दरी चौक सर्वसाधारणका लागि कहिलेदेखि खुला गरिएको हो ?
वि.सं. २०७४ कात्तिक १२
- दधिचौ भन्नाले दानी एवं त्यागी बुकिन्छ भन्ने भगवद् भनाले के बुकिन्छ ?
प्रश्रमी
- अबुद रोगको उपचारमा प्रयोग हुने विधि केमोथेरापी/रेडियो थेरापी हो भने कुष्ठ रोगको उपचारमा प्रयोग हुने विधि कुन हो ?
मल्टी ड्रग थेरापी
- बास्वी सुरङमुक्त घोषित हुने पहिलो एसियाली राष्ट्र कुन हो ?
नेपाल
- रावलपिण्डी रिजोलुसन नामक कार्यक्रम केसँग सम्बन्धित छ ?
बालमजदुरी उन्मूलन
- नेपालमा सर्वप्रथम हुलाक टिकटको प्रकाशन कहिले भएको हो ?
वि.सं. १९३८
- सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभागको स्थापना कहिले भएको हो ?
वि.सं. २०६८ साउन २०
- राष्ट्रिय आयोजना बैङ्कको शुभारम्भ कहिले गरिएको हो ?
वि.सं. २०७६ माघ २६
- (राष्ट्रिय आयोजना बैङ्क कार्यान्वयनमा आएपश्चात् यसमा समाहित भएका आयोजनाहरूले मात्र बजेटमा प्रवेश पाउने।)
- एसिया प्रशान्त आर्थिक सहयोगको स्थापना कहिले भएको हो ?
सन् १९८९
- स्थापनाकालमा १२ देश मात्र रहेको यस सङ्गठनमा हाल २१ सदस्य राष्ट्र छन्।
- यसको प्रधान कार्यालय सिङ्गापुरमा रहेको।
- यस संस्थाको पहिलो सम्मेलन सन् १९८९ मा अस्ट्रेलियामा सम्पन्न भएको।
- सरकारले सवारीचालक अनुमति-पत्र (लाइसेन्स)मा 'स्मार्टकार्ड'को व्यवस्था कहिलेदेखि गरेको हो ?
वि.सं. २०२७ मङ्सिर १४
- चीनले निर्माण गरेको विश्वकै पहिलो आर्टिफिसियल इन्टेलेजिन्ट (एआई) महिला समाचार वाक्कलाई के नामकरण गरिएको हो ?
शिन शाओमेग
- शाओमेगले २४ घण्टासम्म समाचार पढ्न सक्ने साथै प्रोफेसनल न्युज एड्दरले जस्तै समाचार वाचन गर्ने।
- शाओमेगलाई सन् २०१९ फेब्रुअरी २० मा सार्वजनिक गरिएको।

प्रस्तुतकर्ता : टड्क के.सी.

विषयगत प्रश्नोत्तर

बेरुजु बढ्नुका कारण

- बेरुजु भनेको के हो ? नेपालमा बेरुजु फर्याटको व्यवस्थाबारे चर्चा गर्नुहोस्।
बेरुजु बढ्नुका कारणहरू के के हुन् ? लेख्नुहोस्।
- प्रचलित कानुनवर्माजिम पुऱ्याउनुपर्ने रीत नपुऱ्याई कारोबार गरेको, राख्नुपर्ने लेखा नराखेको, वेमुनासिव तरिकाले आर्थिक कारोबार गरेको रकम कलमलाई बेरुजु भनिन्छ। यो आर्थिक कारोबारको हिनामिना हो, जसलाई आर्थिक अनुशासनहीनताको उपजका रूपमा लिइन्छ। यो सार्वजनिक आय र व्ययको कार्य प्रचलित कानुनी विधि र प्रक्रिया पूरा नगरी गर्दा देखापर्ने अनियमित रकम हो। लेखापरीक्षकले लेखापरीक्षण गर्दा कानुनवाहिरको आर्थिक कारोबारलाई बेरुजुका रूपमा आँल्याउने व्यवस्था छ।
- नेपालमा बेरुजु फर्याटको व्यवस्था
  - नेपालमा बेरुजु फर्याटसम्बन्धी कानुनी र संस्थागत व्यवस्था छ। आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र नियमवली, २०७७ ले यससम्बन्धमा स्पष्ट व्यवस्था गरेको छ र पनि नेपालमा असुल फर्याट गर्नुपर्ने तथा कारवाही गरी टुङ्गा लगाउनुपर्ने कुल बेरुजु रकम रु. छ खर्ब ७६ अर्ब पुगेको अवस्था छ, जुन चालू बजेटको ४१ प्रतिशत हुन आउँछ। नेपालमा बेरुजुलाई असुल गर्नुपर्ने, नियमित गर्नुपर्ने र पेन्की गरी तीन वर्गमा वर्गीकरण गरी बेरुजु फर्याटको व्यवस्था छ। बेरुजु फर्याट गर्ने दायित्व जिम्मेवार व्यक्तिको हुने र बेरुजु फर्याट गरे-नगरेको सम्बन्धमा रेखदेख गरी प्रचलित कानुनवर्माजिम फर्याट गर्न लगाउने दायित्व लेखा उत्तरदायी अधिकृतको हुने व्यवस्था छ। महालेखा परीक्षकबाट लेखापरीक्षण भई प्रारम्भिक प्रतिवेदनमा आँल्याइएको बेरुजुको ३५ दिन वा म्याद थप भएकोमा सो म्यादभित्र सम्बन्धित कार्यालयले बेरुजु फर्याट गरी सम्परीक्षणका लागि महालेखा परीक्षकसम्म पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। म्यादभित्र प्रारम्भिक प्रतिवेदनमा उल्लिखित बेहोरा फर्याट वा सम्परीक्षण नगराएमा महालेखा परीक्षकले सोको जानकारी लेखा उत्तरदायी अधिकृतलाई गराउने र यसरी जानकारी प्राप्त भएपछि सेवामाजिमको कार्य सम्पादन गर्ने जिम्मेवारी सम्बन्धित लेखा उत्तरदायी अधिकृतको हुने व्यवस्था छ। यसवर्माजिम लेखा उत्तरदायी अधिकृतले आफ्नो जिम्मेवारी तोकिएको समयमा पूरा नगराए महालेखा परीक्षकले सो बेहोराको जानकारी सम्बन्धित विभागीय मन्त्री वा राज्यमन्त्रीलाई गराई त्यसरी फर्याट वा सम्परीक्षण हुन नसकेको विवरण आफ्नो वार्षिक प्रतिवेदनमा समावेश गर्ने व्यवस्था छ।
- बेरुजु बढ्नुका कारण
  - सार्वजनिक खरिद तथा निर्माण कार्यमा प्रतिस्पर्धा नगर्नु, दुलो कार्यलाई टुकाटुका पारेर सानो बनाई कार्य गर्नु, पारदर्शिताको अवस्था कमजोर रहनु,
  - सरकारी कार्यालयमा आन्तरिक नियन्त्रणको अवस्था कमजोर रहनु,
  - आन्तरिक लेखापरीक्षणबाट देखिएका बेरुजु एवं त्रुटिहरू सम्बन्धित कार्यालयहरूले समयमै फर्याट नगर्नु,
  - आर्थिक कार्यविधि ऐन, नियम, सार्वजनिक खरिद ऐन नियमलगायत प्रचलित ऐन नियमको पूर्ण परिपालना नहुनु,
  - महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट तोकिएको मलेप फारामअनुसार लेखा नराख्नु,
  - बजेट शीर्षकअनुसार खर्च नगर्नु, बजेट शीर्षकको सीमा उल्लङ्घन गर्नु,
  - सम्बन्धित कार्यालयको कार्यालय प्रमुख, लेखा प्रमुख र जिन्सी प्रमुख जिम्मेवार र जवाफदेही हुन नसक्नु,
  - तालुक कार्यालयको अनुगमन एवं नियमन कार्य प्रभावकारी हुन नसक्नु,
  - बेरुजु रकमलाई सरुवा, बढुवा, पुर्स्कार, दण्ड सजायलगायतका वृत्ति विकासका पक्षसँग आवद्ध नगर्नु,
  - लेखापरीक्षणका क्रममा लेखापरीक्षकसँग सम्बन्धित कार्यालयका कार्यालय प्रमुख, लेखा प्रमुख एवं जिन्सी प्रमुखले आफूले गरेका कतिपय अस्पष्ट विषय प्रस्ट नपार्नु, सञ्चार तथा समन्वय नगर्नु, पर्याप्त आपसी छलफल तथा परामर्शको अवस्था कमजोर रहनु,
  - बेरुजुको उठानका आधार प्रस्ट नहुनु, कानुनका दफाको बुझाइमा फरकपन आउनाले पनि बेरुजुको मात्रा बढ्दै जानु,
  - बेरुजु अनियमित रकम हो। यसले आर्थिक अनुशासन नभएको तथा भ्रष्टाचार बढेको सङ्केत गर्ने हुनाले सकेसम्म बेरुजु हुन नदिनु नै उत्तम उपाय हो। यसका लागि प्रचलित ऐन नियमको पूर्ण पालना गर्नुपर्दछ। आर्थिक कारोबारमा स्वच्छता कायम गर्नुपर्दछ। बेरुजु उठान गर्ने र बैतान गर्ने अलग-अलग लेखापरीक्षण समूहको व्यवस्था गर्नुपर्दछ। पुरानो बेरुजु फर्याट कार्यालय प्राथमिकतामा राख्नुपर्दछ।

प्रस्तुतकर्ता : हेमचन्द्र शर्मा

नेपाल विद्युत् प्राधिकरण
वितरण तथा ग्राहक सेवा निर्देशनालय
गण्डकी प्रादेशिक कार्यालय

सिलबन्दी दरमाउपत्र आहवान सम्बन्धी सूचना
(सूचना प्रकाशित मिति : २०७८/०५/१६)

(१) सिलबन्दी दरमाउपत्र आहवानको सूचना:
तनहुँ वितरण केन्द्र (फोन नं. ०६५-५६०२४२ ईमेल : tanahu@nea.org.np)

सि.नं.	सिलबन्दी दरमाउपत्र नं.	कार्य विवरण
१.	TDC-2078/079-SQ01	Supply and delivery of Electrical tools, equipments and safety devices for Tanahun DCS
२.	TDC-2078/079-SQ02	Supply and delivery of Electrical materials for Tanahun DCS

for details please visit www.bolpatra.gov.np/egp & For further information please contact respective office.

नेपाल पारवहन तथा गोदाम व्यवस्था कम्पनी लिमिटेड
बालुवाटार, काठमाडौं

नवौं वार्षिक साधारण सभा सम्बन्धी सूचना

(प्रथम पटक प्रकाशित मिति: २०७८/०५/०९ गते)
(दोस्रो पटक प्रकाशित मिति: २०७८/०५/१६ गते)

आदरणीय शेयरधनी महानुभावहरू,
यस कम्पनीको सञ्चालक समितिको ६०१ औं बैठकको निर्णय अनुसार नवौं वार्षिक साधारण सभा देहायका प्रस्तावहरू उपर छलफल गर्न देहायको मिति, समय र स्थानमा बस्ने भएकाले सम्पूर्ण शेयरधनी महानुभावहरूको जानकारी र उपस्थितिको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

सभा हुने मिति, समय र स्थान :

- २०७८/०५/३० गते बुधवार,
- दिउँसो ३ :०० बजे
- प्रधान कार्यालय, बालुवाटार, काठमाडौं

छलफलका विषयहरू

(क) साधारण प्रस्तावहरू

- आ.व. २०७६/७७ को वार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्ने।
- आ.व. २०७६/७७ को लेखापरीक्षण प्रतिवेदन पारित गर्ने।
- आ.व. २०७६/७७ को वित्तीय विवरण उपर छलफल गरी पारित गर्ने।
- आ.व. २०७६/७७ को लेखापरीक्षण शुल्क भुक्तानी अनुमोदन गर्ने।
- आ.व. २०७७/७८ का लागि लेखापरीक्षक नियुक्ति अनुमोदन गर्ने।

(ख) विशेष प्रस्ताव नभएको।

नोट : विवरण पत्र लगायत अन्य कागजातहरू कम्पनीको वेबसाईटमा हेर्ने व्यवस्था गरिएको छ।
website : nepaltransit.com

आज्ञाले, महाप्रबन्धक

बोलपत्र आह्वानको सूचना
श्री स्वदेश उपशाखा, सैनिक सामग्री प्राप्ती निर्देशनालय, संभाररथी विभाग, जंगी अड्डा

नेपाली सेनाको लागि आवश्यक विभिन्न सामग्रीहरू खरिदको बोलपत्र आह्वानको सूचना

(प्रकाशित मिति : २०७८/०५/१६ गते)

१. नेपाली सेनाको लागि आ.व. ०७८/७९ मा आवश्यक निम्न अनुसारका सामग्रीहरू e-GP System बाट खरिद गरिने हुँदा इच्छुक योग्य बोलपत्रदाताहरूलाई यसै सूचनाद्वारा यो बोलपत्र आह्वान गरिएको छ।

ठेक्का नं.	सामानको विवरण	परिमाण	बैक जमानि पेश गर्नुपर्ने ने.रु.	बोलपत्र दस्त्रु ने.रु.	प्रि-बिड मिटिङ्ग मिति र समय	बोलपत्र दर्ता गर्ने अन्तिम मिति र समय	बोलपत्र खोल्ने मिति र समय	पहिलो पटक सूचना प्रकाशन मिति
पहिलो पटक सूचना प्रकाशन								
०३७	Plate, Bowl, Spoon, Forks & Glass	विभिन्न	८,९४,०००।-	५,०००।-	२०७८/०५/२७ गतेको १४०० बजे	२०७८/०६/१५ गतेको १२०० बजेभित्र	२०७८/०६/१५ गतेको १३०० बजे	-
२३२	Cavalry Items	विभिन्न	६५,०००।-	३,०००।-				
२३३	Horses Items for Equine Breeding	विभिन्न	१६,०००।-	३,०००।-				
दोश्रो पटक सूचना प्रकाशन								
०२२	Radio Equipment (EME School & SC)	विभिन्न	७६,०००।-	३,०००।-	२०७८/०५/२३ गतेको १४०० बजे	२०७८/०५/३१ गतेको १२०० बजेभित्र	२०७८/०५/३१ गतेको १३०० बजे	२०७८/०३/२०
०३१	High Speed Burr and Other Items	विभिन्न	१,०७,०००।-	३,०००।-				
०३२	Myringoplasty and Microscope	विभिन्न	१,१३,०००।-	३,०००।-				
२०६	Track Suit	जोर- ८५००	२,७८,०००।-	३,०००।-				
५१२	Laboratory Machine and Equipment (Swo.Ba.Kha.)	विभिन्न	८३,०००।-	३,०००।-				२०७८/०४/०३

- बोलपत्रदाताहरूले यस सम्बन्धि थप जानकारीको लागि यस कार्यालयको निम्न ठेगानामा सम्पर्क राख्न सक्नेछन्।
- खरिदकर्ताको नाम श्री स्वदेश उपशाखा, सैनिक सामग्री प्राप्ती निर्देशनालय, संभाररथी विभाग, जंगी अड्डा, काठमाडौं।
फोन नं.: ०१-५९७९१२६, फ्याक्स नं.: ०१-५९७९१२६, ईमेल: mgo-swodesh@nepalarmy.mil.np
- माथी उल्लेखित ठेक्काहरू "विद्युतीय खरिद प्रणाली सञ्चालन निर्देशिका २०७४" अनुसार www.bolpatra.gov.np/egp सिष्टम मार्फत विड गर्नु पर्नेछ।
- राजस्व दाखिलाको लागि कार्यालय कोड नं.३४०१३५६३, राजस्व शिर्षक नं.१४२२९ र राजस्व खाता नं.०१०१००००००००१००१०१ नेपाल बैक लिमिटेड, भूगोलपार्क।
- धरोटी दाखिलाको लागि कार्यालय कोड नं.३४०१३५६३ र धरोटी खाता नं.००२०१०००००२००३०००००१, नेपाल बैक लिमिटेड, भूगोलपार्क।